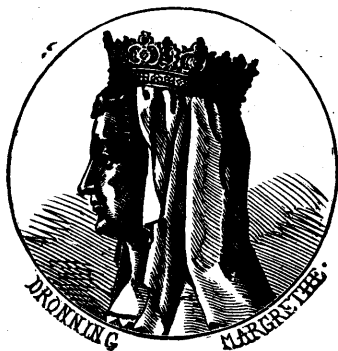

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 4.

Kontor: Nørregade 33, St.

22. Februar 1902.

Udgaar hveranden Lørdag.

18. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Ærede Læsere af K. & S.!

Frugt, Grøntsager, Vildt, slagtet Fjerkræ, udmærket Fiskefars 60 Øre ½, henkogte Sager, alt i bedste Kvalitet anbefales Dem fra

Sophie Jensen, Skovbogade 5.

Telefon 7015.

Varerne sendes overalt.

Den Suhrske Husmoderskole

T. 8051. Skindergade 31. Tr. 1—3.

Til Februar aabnes et nyt 4. Maaneders Kursus for unge Damer. Torsdag, Fredag og Lørdag Kl. 2—6.

Dansk Kvindesamfunds Husmødreforening

udsender 1. Maj Lærlinge til Uddannelse i Stupige- og Kokkepigerne uden for København.

Meddelelser fra Hjem, der vil tage imod de unge, bedes indsendte Januar og Februar.

P. B. V.

Anna Hjort, træffes Tirsdag 1—3, Nørreg. 33, St.

Toni Christensen.

Hjemmelavet Konfekt,

G1. Kongevej 90, St. forhen Lykkesholms Alle.

Telefon 32146.

Varerne bringes overalt.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt,

tilkendt eneste

Planoptikon, V, 1ste Sal o. G.

Telefon 26543.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning, Tilskæring og Kjølesyning Zinsgade 2, 2. al.

Redaktøren træffes i sit Hjem, Amalievej 9, sikrest 5—7.

Redaktionssekretæren paa Bladets Kontor hver Mandag 12—1.

„Frem med Faderens Navn“

(Af Uffe Birkedal.)

I.

Den Henvendelse, som en Kreds af Kvinder tænker at faa i Stand til Lovgivningsmagten, og som gaar ud paa, at den ugifte Moder skal kunne tvinges til at oplyse, hvem der er hendes Barns Fader, gaar ud fra en Grundsætning, der ikke kan bestrides: et Barn har et naturligt Krav, om man vil et helligt Krav paa at faa sin Faders Navn at vide.

Dersom det nu var gjort med at fastslaa en Grundsætning og hævde det naturlige, hellige Kravs Retfærdighed, saa var alting godt og vel. Men det hører til Livets Sørgespil, at den største Ret ofte bliver den største Uret. Idealet staar der og forlanger bydende at efterleves. — Og dets praktiske Virkelighed staar paa den anden Side af et svælgende Dyb og fordrer lige saa bestemt at tale et afgørende Ord.

Det er hermed som med Prostitutionsspørgsmaalet. Ingen, der har naturlig Sædelighedsfølelse, kan andet end fordømme, at Samfundet ved sin »Regulering« sætter et Stempel af Tilladelighed paa Utugt. Jeg hører til dem, der mener, at den tvungne Visitation skal og maa afskaffes, for at dette Stempel dermed kan fjernes. Men jeg ved, at der, selv blandt Kvindesagskvindernes dygtigste, virksomste og mest varmhjærtede For kæmperinder er dem, der med fuld Anerkendelse af den uhyre Skamplet, den regulerede Prostitution er, holder for, at af to Onder er den det mindste. De slaar ikke et Gran af paa Idealet: et rent Liv for Mand som for Kvinde, virker tværtimod af al Kraft paa at befæste dette Ideal og skaffe det Respekt, — men det staar for dem, som om Virkeligheden endnu ikke tilsteder, at den offentlige Forargelse tages bort. Jeg for min Del ser, som alt sagt, ikke rettere, end at dette beror paa et Fejlsyn, men jeg forstaar helt vel, at man fra den samme Grundsætning i et sædeligt rent Liv som det ideale Krav, kan komme til et Standpunkt, Prostitutionen betræffende, der er modsat mit.

Et andet Eksempel er Fredssagen. Hvem er nu ikke Fredsven? Ingen med et Lavmaal af sund Sans vil have Krigsfaklen tændt, allermindst i et lille, militært saa afmægtigt Land som vort. Kun faa, om ellers nogen, vil bestride, at Idealet er i fredelig Afgørelse, Lov og ikke Vold. Ikke des mindre er der adskillige gode

fædrelandssindede Mænd og Kvinder, som mener, at vi bør gøre forholdsvis lige saa store Anstrengelser for vort væbnede Værn som de Stater, der ofrer mest. Jeg mener, at det ikke nytter noget, og kun kan hæmme den virkelige Kraftudbredelse i vort Folk, — men jeg forstaar nok dem af mine Landsmænd, som ser anderledes derpaa.

Saaledes lod der sig fremdrage det ene store Livsomraade efter det andet, hvori Idealet og Virkeligheden, der altid under denne Sol trækker saa voldsomt Reb med hinanden, ikke kan forliges i den samme Bevidsthed, og netop des vanskeligere jo mere udviklet og omfattende denne Bevidsthed er, hvor der altsaa maa træffes et Valg. Hvem af de to Magter skal i dette eller hin praktisk givne Tilfælde have Forrangen?

Temperamentsforskellen vil her uden Tvivl gribe strækt ind i Afgørelsen, som de enkelte træffer. Men en Belysning af Spørgsmaalet fra alle Sider vil være den nødvendige Forudsætning for at træffe det bedst mulige.

Jeg tilstaar, at der var den Tid, da jeg i denne Sag stod uden noget Forbehold paa det ideale Kravs Side, og fremdeles drages stærkt i denne Retning: frem med Faderens Navn, det koste hvad det vil og der ske hvad der vil!

Naar jeg siden er bleven vaklende, saa er det ikke, fordi det naturlige og hellige Krav, ethvert Barn har paa at vide sin Faders Navn og bære det, og til at underholdes og opdrages væsenlig paa hans Bekostning, samt endelig til at gaa lige i Arv med hans ægtefødte Børn, har tabt i Styrke for mig, men ene og alene fordi jeg har set mere af Virkeligheden og af den er bleven tvungen til at tænke Spørgsmaalet grundigere igennem. Det er ogsaa her Valget mellem to Onder, som stiller sig frem, ikke vil lade sig afvise og dog er saa svært at træffe.

Det skulde i højeste Grad glæde mig, om mine Betæneligheder ved den ugifte Moders lovtvungne Opgivelse af Navnet paa hendes Barns Fader kunde blive imødegaaede saaledes, at de afkræftes. Den, som kan det, vil gøre mig en meget stor Tjeneste. Derfor er det, jeg fremkommer med dette Indlæg. Det vil ogsaa have sin Betydning, at Indvendingerne kommer for en Dag, drøftes, og som jeg haaber sejrrigt gendrives, forinden Lovgivningsmagten tager Spørgsmaalet under Overvejelse. Man kan nemlig være aldeles vis paa, at alt, hvad jeg kan have at sige — og sagtens mere til

— vil blive ført i Marken, naar den ovenomtalte Henvendelse naar op i Rigsdagen og sættes paa Dagsordenen.

Jeg optræder ikke som en Modstander af Henvendelsen, — langt fra —, men kun som en spørgende, der heller end gerne giver Fordringen min Stemme, naar jeg kan gøre det med fuld Overbevisning. »Hvo, der skammer sig ved at spørge, bliver aldrig vis«, siger Ordsproget.

Kun endnu foreløbig dette, at mine Betæneligheder hænger paa det nøjeste sammen med den Tanke, jeg har søgt at udvikle i Artiklen »Barnemord og Moral« (»Politiken«), hvis Hovedindhold har været gengivet her i Bladet.

Bøger.

Gyrithe Lemche: **Valeur & Krüger.**

I Valeur & Krüger skildrer Fru Gyrithe Lemche Forholdene i et velstaaende københavnsk Købmands-hjem i de Sorgens Aar 1801 — 1807. Fortællingen begynder Morgenen til selve den navnkundige 2den April med en livlig og anskuelig Skildring af Stemningen i Byen, mens Slaget stod paa Reden. Denne Begyndelse, ligesom ogsaa Slutningen med Gros-serer Valeurs fortvivlede natlige Ridt ind til København og Udmalingen af Byens Udseende lige efter de forfærdelige Septemberdage i 1807 er Bogens Glanspunkter. Vellykket er ogsaa Skildringer af en Festsaften i Byens fine musikalske Forening og et Par Breve, som skiftes et Par unge Elskende imellem. Men de i Bogen optrædende Personer og deres indbyrdes Forhold frembyder intet, som tager Læserens Opmærksomhed fangen, og som vil fæste sig i Erindringen. Det er lutter velkendte Skikkelser, og Forfatterinden har ikke evnet, eller maaske ikke givet sig Stunder til at indblæse dem nyt Liv. At de omgaas flittigt med fremmede Ord i deres Tale, er sikkert tidssvarende. Men Forf. burde ikke have ladet sig smitte deraf, naar hun selv tager til Orde. Ilde klæder det at lade Kræmmersvenden sidde og barbere sig med Hovedet paa Skakke, men værre er det dog, naar Luften gentagne Gange er muffig i Stuen, og naar der tales om Byens største og florissanteste Fabrikker.

Margrethe Fibiger.

Brev fra Aasta Hansten.

(Sluttet).

Nu kommer vi til næste post i »En pioner«: »I 1875 benyttede frk. H. en anledning, som frembød sig, til at tage til genmæle mod den dobbelte moral, som samfundet opstiller for de to køn, mod lovens uretfærdighed mod kvinder og mod samfundets-opinionens feighed ligeoverfor mændenes traditionelle moralske uansvarlighed.«